

[Statsministeren.]

Det er imidlertid, som sagt, ikke saa meget dette og ikke Pressen, som i saa høj Grad interesserer mig som den Proklamation af 11. Marts, underskrevet af 3 Medlemmer af Rigsdagen, hvori disse, som alt sagt, stempler mig med Ord, hvortil de ikke har mindste Berettigelse. Deres Forsøg paa at sigte mig for at være udansk, for at være Landsforræder altsaa, er en Adfærd, som næppe nok er blevet anvendt i de bevægede politiske Kampaar, vi i svundne Tider oplevede.

Jeg har sagt min Mening i Sverige, og jeg kræver min Ret til at gøre det baade i Danmark og i Sverige. De tre Underskrivere paa den alvorlige Sigtelse skal ikke gøre noget Forsøg paa at indskrænke min Ytringsfrihed saa lidt som andres. Mænd fra Udlandet har ogsaa været i Danmark nu og da, har blandet sig i dansk Politik. Jeg har ikke blandet mig i svensk Politik. Jeg har forsvaret, hævdet Danmarks Ret til selvstændig Handlen i dets Anliggender. Men her i Danmark, her er mødt Mænd, politiske Førere fra Udlandet og har blandet sig i dansk Politik — og saa skulde jeg ikke kunne føre ærlig og sand Tale uden Indblanding i noget andet Lands Anliggender! Det skulde være mig forbudt, medens politiske Førere fra Sverige kan rejse herved og, Side om Side med danske Politikere, tale om og blande sig i Danmarks Anliggender i politisk Henseende — nej, den Fordring, den lader sig ikke gennemføre.

Jeg er ikke blind for Talens Virkninger over for, hvad der var tiltællagt, men det er kun godt, om det Spil er væltet. Jeg har sagt Sandheden i Lund og i Stockholm i Stedet for at føre taaget Tale. Jeg har revet Forsvarsforbundets Dække bort og vist, at der ingenting er bag Ordene. Nu og da er dette Ord jo i Fortiden dukket op, men aldrig fra ansvarlig Side, heller ikke fra konservative Regeringer, hverken i Sverige, Norge eller Danmark — aldrig har nogen ansvarlig af nogen politisk Retning her i Norden taget til Orde for dette. Først i de senere Maanedes har konservative Presseorganer givet det Udseende af, at der var Mulighed for at skabe en saadan Sikring som et nordisk Forsvarsforbund. Jeg ved, som det ærede Medlem Hr. Christmas Møller sagde det, at han jo for sin Del maa give Afkald paa at stille sig paa den Side, der forsvare Forsvarsforbundet, da han kategorisk har erklæret det for umuligt at tale derom ved en tidligere Lejlighed. Men det har forekommet mig naturligt at afdække dem, der taler om dette Fata Morgana, og der er jo adskillige — adskillige

—, som i Fortiden har begaaet den samme Synd, som jeg nu har begaaet ved at forsøge at paavise, at denne Idé er en Utopi. Se nu Sveriges Udenrigsminister — han har i de sidste Dage udtalt sig til Pressenovre i England, og han siger, ligesom jeg: Den saakaldte Oslo-Blok er ikke en Alliance. Nej, han er meget forsigtig for ikke at skulle blive stemplet som værende i en egentlig Alliance. Nu ved jeg ikke, hvor megen Sympati det ærede Medlem Hr. Brorsen har — men jeg forstod, at den var meget ringe — for Forsvarsforbundet, men ikke desto mindre stempler han altsaa mig som udansk, naar jeg siger, at jeg ingen Tro har paa det.

Men til Overflod vil jeg dog gerne nævne, at en af Venstres tidligere Politikere, Statsminister Neergaard, har jo gentagne Gange udtalt sig om dette Problem, og han har talt lige saa ærligt som jeg, endskønt han var Venstremand. Det er kun glædeligt. Han talte i Herthadalen i 1921 ved et fællesnordisk Møde, og dér sagde han — jeg tillader mig med den højtærede Formands forventede Tilladelse et Par enkelte Citater endnu —:

„Enkeltvis er vi kun svage, men samlede har vi en stor moralsk Autoritet. De tre Landes fulde Selvstændighed maa være Grundlaget for vort gensidige Arbejde. Ingen taagede Fantasier om kommende Statsforbindelser. Ikke nogen nordisk Entente! Det hele skal ske ud fra Forstaaelsen af hvert enkelt Folks Ejendommelighed. Ingen Samhøring, men Samarbejde skal vi have.“ Den samme Neergaard har ogsaa udtalt sig her i Rigsdagen — det findes i Folketings-tidende 1920—21 Sp. 1599—1600 —, og han siger dér:

„Med Hensyn til Spørgsmaalet om en nordisk Alliance-politisk Entente maa jeg sige, at hvis nogen dansk Regering rejste dette Spørgsmaal, tror jeg, det vilde blive til ubodelig Skade for det nordiske Samarbejde, som nu er i Udvikling paa en saa heldig Maade“ . . . „og jeg mener med Sikkerhed at kunne sige, at Bestræbelser af den nævnte Art vil virke skræmmende med Hensyn til Samarbejdets Fortsættelse.“

Og saa hører jeg jo til min Glæde, at den nuværende svenske Statsminister staar meget højt i Bevidstheden herhjemme. Det kan jo kun være mig til stor Glæde, for han og jeg er sikkert ikke uenige i vor Bedømmelse af de Fantasier, der har været fremme i Pressen. Jeg har set nogle forskellige Referater af en Udtalelse, han